Apreeli 9
1934
№ 82 (1143)
DEEDE-YDE KOTO
Centersojuuziin, 19.

Gazar byriin proletaarnar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) Namiin Bur-Mongoliin MK, BMASSRiin TGK ba Burprofsoveediin dee byriin oorgan

TARILGADA BELEDKELIIGI ŞALGAZA YZEKE TABAN KONOG EKILBE

...ariin tarilgiin beledkeliigi dyyrgeke taban konog tukai

(b) NAMIIN KIZKOMIIN TOGTOOL

...a ekilke cag kyrter nege kedeken tootoi eder yld...a geze toolood, sovkooz, MTS, kolkooznuud taril...delmeridee belen bolsoniigi narinaar şalgaka jabada...eeliin 7-oos 12 eder kyrter niitiin ulas teriin çanar...aani bolgon engergeke. Ede ederyydte (apreeliin ... eder kyrter) iimenyyd çukala kemzeenyydiigi en... gebel:

...kooz ba sovkooz bykende udaarniguudiin ergen ka...taiçaar tarilgadaa beledkeliigi eesedee şalgan yzeke. ...rliceze baigaa brigaada, kolkooz byken eesed eese...ilcan şalgalcaka bolno.

...komiin, zimagiin gyicedkeke kamiteediin ba MTSiin ...iin keltesiin kariuucalgata teleelegçediin b) Merge...roonom, rajoon dotoroo erkim sain kolkooziin ...iin çanariigi şalgaka inspeegter, kolkooznig ud...diin kizaariin III dugaar kuraliin teleelegçedees nege ...sungaza, rojoonii tuşkai komisaar brigaada, kolkooz ...i kuuliiin josoor tusaaza abka.

...n abka komiisanuud bol brigaad bykende ba kolkooz ...cemdee tarilgadaa ali zerge belebkeseniigi şalgan ...olno gebel: yrese, morid, zebseg, tonog, brigaada ...kedelmeriçedee kubaaza tabisan, kolkooznig byken ...e ujalgiigi ker kire medeneb, azalta edereer kedel...cegneke, pooli deerki konolgiin otogiigi tekieereke ...ooliigi emkidkeseniigi ba pooli deere ulas teriin-sojol ...roliin kedelmeri kaişan geze jabuulka baisaniigi şal...olno.

...e beledkel muutai baibal komiisa bol aagta dotoroo ...zasaka tukai bolzoriini zaaza eke ba tus brigaada ...lkoozto eeriingee zaabariin gyicedkeliigi narinaar ...zeke jabalaliigi togtoozo tusalamza emkidkeke josotoi

M. I. Kalmanooviçi'gi tariaalangiin ba malazaliin sovkoozuudiin Aradiin Komisaariin albanda tomilko ba sovkoozuudiin Aradiin Komisaariin orologçodo neked Jyyrkin, Ostroovski ba Soomsiigi batalka tukai

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke komiteediin togtool

SSSR-iin tebiin gyicedkeke komiteediin priziidiymiin togtookoni:

I) SSSR-iin TGK ba AKS-iin 1934 onii maartiin 15-nii „altiin emkidkeliin kemzeenyyd tukai" (SSSR-iin kuuli zuram-iin cugluulbariaas, № 5, zyil 103) togtooloor yndeseen tariaalangiin ba malazalta sovkoonuudiin aradiin komisaariin koleegiigi usadkagdasan deere toolko.

2) tariaalangiin ba malazaliin sovkooznuudiin aradiin komisaariin albanda neker Kalmanooviç Mojisei Iosiifoviçiigi tomilko.

3) Tariaalangiin ba mal azaliin sovkooznuudiin aradiin komisaariin 1-dygeer orologçodo nek. Iyyrkin Fikoon Alegsaandaroviçiigi, 2-dugaar orologçodo nek. Ostroovski Grigoori Laazareviçiigi, 3-dugaar ulas teriin talaar orologçodo nek. Sooms Kaaral Petrooviçiigi batalka

SSSR-iin Tebiin gyicedkeke komiteetiin tyryylegçe-M.Kaliinin

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin Sekretaar-Jenykiidze. Moskvaa, kreemli, 1934 onii Apreeliin 4.

Jyyrkiniigi tariaalangiin ba malazaliin sovkoozuudiin Aradiin Komisaariin albanaas çeleelke tukai

SSSR-iin Tebiin GyicedkeKe Komiteediin togtool

SSS-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin togtookoni

Jyyrkin Fikoon Alegsaandroviçiin tariaalangiin ba malazaliin sovkoozuudiin aradiin komisaariin albanaas çeleelze eke tukai guiltiigi kangaka.

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin tyryylagçe-M.Maliinin.

SSSR-iin Tebiin Gyicedke ke Komteediin sekretaar-Jenykiidze

Kalmanooviçiigi SSSR iin Ulaasiin baankiin pravleeniiin tyryylegçiin albanaas çeleelke tukai

SSSR-iin AradiinKomisaarnariin soveediin togtool

SSS-iin Aradiin Komisaarnariin soveediin togtookoni; Kalmanooviç Mojisei Iosifoviçiin ondoo kedlmeride oroko bolson tula SSSR-iin Ulasiin baankiin pravleeniin tyryylegçiin albanaas çeleelke.

SSSR-iin Aradiin Komisaarnarii Soveediin tyryylegçe-V. Mool otov

SSSR-iin Aradiin Komisaarnarii Soveediin keregiigi erkilegçiin orologço Mezlayk. Moskvaa, Kreemli.1934 onii epreeliiin 4.

Z-SIBIIR KIZAARIIN GYICEDKEKE KOMITEEDIIN PLEENYM BOLNO

Z—Siibiriin KizaariinG yicedkeke Komiteediin pleenym bolbo.

Apreeliin 3 nii eder Kizaariin Gyicedkomiin pleenym bol 1934 onii biydzeediin teseb igi yzeed, men Kizgyicedkomiin priziidymiigi şineer tomilobo.

Kizaariin Gyiceedkeke Komiteediin priziidiymiin geşyydte, neked: **Baasov, Belik, Dorziijev, Ziirnis, Korşunoov, Kambaalin, Maimin, Pakoomov, Poodnik, Poloonski, Raazumov. Triidberg, Şytiikin** gegçed ba kandidaaнuudta: **Sooskin, Maleecki Masleennikov, Graanik, Griinblaat ba Kazakoov** gegçed.

Kizgyicedkomiin tyryylegçede nek. **Pakoomov J. Z.** tyynii I dygeer orologçodo **Poodmik A. I,** II-dugaar orologçodo **Belik D S.** batalagdaba.

***

Kizgyicldkomiin tyryy neker Pakoomov Jaakov Zakaaroviçbd 1897 ondo teresen. Ecegeni kedelmeriçen ba ekeni kubcasa ugaagça baisan.

Pakoomov 12 nasanaasaa ekilze azal kiisen ba 19 nasataidaa kaanii ceregiin albanda tatagdaza, tende ţeriin soldaad jabasan. Pakoomov bol tere cagaas ekilze soldaaduudiin kubiskaliin kedelgeende orolcozo rootiin komiteediin tyryylegçe baigaad, udaanl poolkiin komiteediin tyryy bolson

Ogtiaabriin kubiskaliin ba arad irginii dainii yjede ulaan ceregte jakasan. Tiigeed 1918 ondo namda oroson baina

Ceregees tabigdasaniigaa syyleer ykrajiinada namiin ba Soveediin udaridaka kedelmeride jabasan ba syyliin yjede Odeesiin moziin Gyicedkomiin tyryy ba Ykrajiiniin K (b) N—iin TKiin geşyyn, BYTGKiin priziidymiin geşyyn baisan.

Taban konog dotoroo dutuugaa gyicyylke

...iin tarilgiin beledkeliigi ...e taban konog tuxai BK(b) ...kizkomiin togtool manai ...menederiin dugaartu to...o. Ene togtooliin josoor ...n 7 aas ekilen 12 eder kyr...ooz, sovkooz, MTS byken ...aa ali zerge beledkeze bai...arinaar şalgan yzeze tyyn...ryylegdesen dutuu dunda ...diigi oiriin cagaa gyicyylke ...is kemzee abka bolno.

...iin tarilga bol eder jireke ...am oiro bolzo dytelze bai... Gekees gadna manai res...e bol ene zaliin niuurta by...s tuilga kilke geze tuiliin ...kampaaniida beledkeze bai...ikabtar sain ba gyiced be...keregtei.

...ooto ulasiin emene zygiin ...uud bolko Doepetroovske ... Odeesa ba Ukraina teişi, ...biin tarilga dyyrze biı dyyrke ...e baina. Enyyngi koino nege ...l bejuu zarim gazarta byriç ...manai respyyblike dotoroo ...tiin tarilga ekilke uçarlai ...baina.

...zuuraa, bilener bol tus ...daa ali zerge beledkebe ...ii geze karaad yzebel ton ...aina. Neker Raazumov bol ...ende kolkooznuguud u taar...iin respyyblikiin gurbidu...raida jirekedee kabariin ...n beledkeliin jabacigi tui...ngalta ygei deere toolood ...bol kabariin tarilgiin ...ol...

...dii de ee girsan koino ...iin tyynde beledkeke yje...kegdeke bolno geze oilgo...olii geze kelsen.

...zaabari bol ynekeeree reb ...yniigi tarilgiin beledkeligi ...balgaa kedelmeriçed sov...olkooziin ba MTS ketelbe...d ba kolkooziin idebki...ygede oilgozo tarilgadaa ...salnaar beledkeze tukai ...Igiin orolodgo garg ka ...baisan azal,

...oozniguud udaarniguudiin ...lyyrsen cagaas koişo meree ...sara tukai cag engereed ...tarilgiin kampaniida beled ...tarilgoo kubilalta bolzo çada ...kerbee tere kuraliin dyyrke ...manai respyyblike dotoroo ...foondo 61% baigaulagda ...şiina zemseglin zasabari ...cedkegdesen g. m ton jike ...balsan baibal menee

yresenii foondo 76% ba maşiina zemsegiin zasabari 90 garan % gy cedkegdeed baina şuu.

Tariligiin beledkeliin froonto dee reki tasaldal bol eder jireke dutam bayl jike ajuultai bolzo tyyn tukai eris çanga trivoogo cokiiligi erize baina Namiin Mozkom bol tarilgiin beledkeliigi çangadkaka tukai kedee nutagta niitiin kedelmeri jabuulkiin tula menee aimag aima guudta brigaadanuudiigi gargaba. Niitiin oilguulka kedelmeri ba kol koozuudta tusalamza zaabari eke jabadalnuud manai ende kaana kaa naas ilyy muu baina geze temdegleke keregtei.

Menee zilde kezeeneeseeç erte dulaan bolno geze bykii cagiin ularilin temdeg ba şinzelnyyd geregşelze baina. Uçar iimede kol kooz bykenii oroldoko ene ede riin yyrge bolbol tarilgiin beledkeliin çanga trivoogo cokiiligi erize baina aimagiin emilnyy...

ebeçen baina. Men kolkooziin №2 brigaadiin 28 moridiin 17 ni basa gemtenkei baina. Iime zigayyretei baidal yzegdeze baikada, kolkooziin pravl eniç, somonii soveedç, aimagiin emilnyy...

...moridoo bygediini şikuu muuduulaad baikaas gadna tarilgiig kiin bodoto ajuul jiryyleed baisan tede gemte niuurnuud bol kubiskaliin kuuliin ton katuu kemzeegeer kesegeke josotoi.

Basa negee zişee bol iime Tarbagatain rojoonii Doodo Ilkiin somon Arbazai gezen kolkooziin tariligiin gazarani keden arbaad modonii gazarta ton kolo baibaç tus kolkooz bol pooli deereer konon baika konogiin otogiigi menee kyrter beledkee edi gekees gadna, yresenii tariaanii kariuulda ukaan dutuutai Regdel Erdeniin gedegiin tabiaad baina. Men tyyngçelen moridoni kyce çadaliigi muu baibaç tedeniigi amaraulka ba sain tezeel deere garka boloo komuud tonoonigi zasaka beledkeke tukai biçikanç sanalaa tabigdanagyi.

Iimenyyd zişgyytel faagtanuudiigi karuulka gebel eşee olon baika azai. Gebeç edeneer bol manai ende tarilgiinbeledkel dee re amsgalaa bişe baedaltai baina gezee jaban geregelzee baiaina şuu.

Uçar iimede mene kizkomiin togtooliin josoor Apreeliin 12 eder kyrter engergedeke taban konog dotoroo tede rajoonii komisaanuud bol ene meitiin zyicyyritei dutamag iluyylze tedeniigi usadkakiin tukai eris kemzee abka josotoi.

„Zizeg"zyilnyydiigi toonogyi

Kedelmeriçediin bairani ton dutuu 10 garan kedelmeriçedni zavood deerees koto jiredeg bairatai, keden kilomeeter gazaraas jabagaar jabaza kedelmeride ireg baina. Tukedeni tus zavoodiin kazarma №7 baazaa kedelmeriees çeleelegdesen 3 bele ailtuud baidag begeed tedeniigi kolodkozo eesediigee kedelmeriçedigi cuglnulaz nege gazar baigaka tukai diireegter nek. Micelliskin gede sanalaa tabidag ygei. Çadgnaa kedelmeriçediin kooliin

kongalta syyliin yjede muudasan. Maarta sariin syyliin kakas talkan noormo oroiiooc oioo ygyi. Iime uçaraas kedelmeriçedni koto jere ile tabisan talkan (kleemenii) ooçorodto bykeli ederiin kedelmeriigi saatala baidag baina.

Ede bykii dutuu zyilyy beleer abkaza zavoodiin daalgaa azal kemzeegeer ton zaiigaanii ene ederiin ujalga men.

Zabr...

SSSR iin Ulasiin Baankiin pravleeniin tyryylegçede L. J. Marijaasiniigi tomilko tukai

SSSR-iin Aradiin Komisaarnariin togtool

SSSR-iio Aradiin Komisaarnuudiin soveediin togtookoni: Marjaasin Leev Jifiimoviçiigi SSSR-iin Ulasiin baankiin pravleeniin tyryylegçede tomilko.

SSSR-iin Aradiin Komisaarnariin Soveediin tyryylegçe **V. Moolotov.**

SSSR-iin Aradiiu Komisaarnariin Soveediin kereg ketelegçiin orologço M. Mezlayk.

Moskavaa Kreemli. 1934 onii apreeliin 4.

M. I. Kalmanooviç.

Mojisei Josiifoviç Kolmanooviç bol 1888 ondo teresen baina. 1917 onii ilyyli sarada bolşoviig namiin geşyyn bolzo oroson baina. Ene cagaas koişo Kalmanooviç bol nam, soveediin ba azakuin emkinyydiin udaridaka albanda jabasan baina.

1917 onoos 1920 on kyrter baruun mozonuudiin namiin komiteediin geşyyn baisan. Men Smoolinski gybeerniin namiin komiteediin geşyyn BSSR-iin TGK-iin tyryylegçiin orologço ba Beloryysiin komunis namiin to biin komiteediin geşyyn bolon BSSR-iin STO-iin geşyyn baisan baika.

Ene zilnyydte--arad irginii dainii yjede kynese kooliin aradiin komisariadiin ulasiin aparaadiin ton çukala salbariini bolzo baika yjede neker Kalmanooviç bol Beloryysiin respyyblikiin kynese kooliin aradiin komisaar ba baruun froontiin kynese kooliin tuskai komiisiin tyryylegçiin albanda jabasan baika.

1920 ondoo Ykrajiiniin kynese kooliin aradiin komisaariin orologço ba 1931 ondo Sibiiriin kynese kooliin komiteediin tyryylegçe baiba. Basa ene zilde dakin şineer YSSR-iin kynese kooliin aradiin komisaariin orlogçodo tomilogdoson. Enyynii daraa RSFSR-iin kynese kooliin aradiin komisaar ba talkanii produugtiin pravleeniin tyryylegçiin albanda tomilogdoson baina.

1926 ondo Kalmanooviç bol Saakartreestiin pravleeniin tyryy bolbo.

1927 ondo prombaankiin pravleeniin tyryylegçede tomilogdoson baina. Namiin 15-dugaar kuralaar nek. Kalmanooviç BK(b) Namiin TKK iin geşyynde sungagdaba.

1927 ondo SSSR-iin kedelmeriçed tariaaçanii inspeegçiin aradiin komisariaadiin koleegiin geşyynde tomilogdozoi. 1928 onii aavgusta sarada SSSR-ii u tariaanii azaliin negedel toogdokodo Kalmanooviç bol tyy nii ankadugaar tyryylegçe bolgogdoson baina.

1929 ondo SSSR-iin TGK-iin priziidymiin togtooloor nek. Kalmanooviç bol SSSR-iin gazar tariaalangiin aradiin Komisaariin orlogço bolgogdoson.

1930 onii syylees ekilze Kalmanooviç bol SSSR-iin ulasiin baankiin pravleeniin tyryylegçe ba finaansiin aradiin komisaariin orologço baisan bolon SSSR-iin STO-iin geşyyn baisan azai.

Nek. Kalmanooviç bol namiin 16 dugaar kural deere BK(b) Namiin TK-iin geşyynii kandidaadta sungagdasan ba men namiin 17-dugaar kural deere BK(b) Namiin TK-iin geşyynii kandidaadta dakin şineer sungagdasan baina.

Kurca guursan

Kegzen balgaa socialiizmiin
Kegzeltiin jike temecelde,
Kendetei suuri ezelsen
Kedelmeriçen kedee biçegçedle
Eesedee şyymzelke jabadaliigi
Ynen mereer jabuulza
Ziberkei baisan gazariigi
Tuulgan meteer zailana,
Manai yjiin gabijaatanii
Baatar çadabari cogcolzo
Dalain dundaki dolgiigi
Ergiee cokitor dolgiluulna,
Bolşoviig namiin şugamiigi
Deere ergen temecegçe
Kurdan kurca guursatai
Koto kedeenii biçigçedle
Koto kedeenii biçegçediin
Kurca baisan saikan guursani
Gabşagai azaltanii dunda
Gal mete jalaizana,
Angiin daisad oportunistnuud teeşe
Şebsge meteer jodolzo
Kojor niydeni daldiruulan
Kolbooni tebişi çiçeryylne,
Angiin temecel baragdagyyl
Biçegçiin guursan ziberkegyil
Kurdan gursanii şyymzeliigi
Kurca tyrgen abaka
Kemzee tyrgeeveediin
Emkl bykenii zorilgo.

Cog. Nomtiin

